

Fris del Partenó. 'Atenes. Segle -V

Anamnesi o reminiscència:

Aprendre és recordar

Plató *Menó* 79 a 7 - 82 b 2

Menó: I de quina manera vas a investigar, Sòcrates, el que no saps en absolut què és? Perquè què és el que, d'entre coses que no saps, vas a proposar-te com tema d'investigació? O, en el cas favorable que ho descobrires, com vas a saber que és precisament el que tu no sabies?

Sòcrates: Ja entenc el que vols dir, Menó. Te n'adones de l'argument polèmic que ens portes, a saber, que no és possible per a l'home investigar ni el que sap ni el que no sap? Doncs ni seria capaç d'investigar el que sap, ja que ho sap, i cap necessitat té un home així d'investigació, ni el que no sap, ja que ni tan sols sap què és el que va a investigar.

Menó: No et sembla que és un esplèndid argument, Sòcrates?

Sòcrates: No.

Menó: Podries dir per què?

Sòcrates: Sí; perquè l'he escoltat a homes i dones savis en les coses divines.

Menó: I què és el que diuen?

Sòcrates: La veritat, al meu parer, i ben dita.

Menó: Què és, i qui són els que la diuen?

Sòcrates: Els que la diuen són quants sacerdots i sacerdotesses es preocupen de ser capaces de donar explicació de l'objecte del seu ministeri. Però també ho diu Píndaro i molts altres d'entre els poetes, quants són divins. Quant al que diuen, és el següent: i fixa't en si et sembla que diuen la veritat. Doncs afirmen que l'ànima de l'home és immortal, i que unes vegades acaba de viure (al que anomenen morir), i unes altres torna a existir, però que mai pereix; i que per això és necessari viure amb la màxima excel·lència tota la vida; (...). I ocorre així que, en ser l'ànima immortal, i en haver nascut moltes vegades i haver vist tant el d'ací com el del Hades i totes les coses, no hi ha res que no tinga après; amb el que no és d'estranyar que també sobre la virtut i sobre les altres coses siga capaç ella de recordar el que per descomptat ja abans sabia. Doncs sent, en efecte, la naturalesa sencera homogènia, i havent-lo après tot l'ànima, no res no impedeix que qui recorda una sola cosa (i a açò anomenen aprenentatge els homes), descobreisca ell mateix totes les altres, si és home valerós i no es cansa d'investigar. Perquè l'investigar i l'aprendre, per tant, no són en absolut altra cosa que reminiscència. De cap manera, per tant, cal acceptar aquell l'argument polèmic; perquè mentre aquell ens faria passius i és per als homes blans per a qui és agradable d'escoltar, aquest altre en canvi ens fa actius i amants de la investigació; i és perquè confie en què és vertader pel que desitge investigar amb tu què és la virtut."